



M. Nedim Hazar

Evren teneşirde çıplak bir ceset!

Yönetmenliğini Derviş Zaim'in yaptığı Nokta'nın başı sonu belli bir öyküsü var. Film, Derviş Zaim sinemasının peşine düştüğü anlam yolculuğunda zirveyi zorluyor.

Aslında nokta başlı başına bir felsefi metafordur. Başlangıç ve bitiş menzildir nokta. Boşluğun tam zıddıdır da. Varlıktır yani. Hele ki yazıda... Harfe değer, kelimeye anlam katar. Yanlış yerde kullanıldığında Halık'ı (Yaratıcı), halîk (berber) yapar misal olarak. Küçükken gittiğimiz klasik Kur'an derslerinde rahlenin öte yanındaki hoca söyletirdi; 'Cim karnında bir nokta' diye. Tuhaftır o günlere dair milyon tane hatıra şimdi unutulmuşken, yaptığı açıklama hâlâ aklımdadır: "Cim kocaman bir dairenin ağız açık kısmıdır ve nokta ondaki küçüklüğe rağmen beğenmişliği, bedbinliği ifade eder. Nokta Cim'in kocaman boşluğunda sadece bir noktadır ama merkezdir, dahası onu diğer harflerden ayıran (Ha, Hi) noktanın bulunduğu yerdir." Çocuk aklımızı aşan bir ağırlıktaydı belki bu yükleme ama etkileyiciydi. Matematikte ise durum daha çetrefillidir. Hemen her tanımda vardır ama kendisinin matematiksel bir tanımı yoktur!

Derviş Zaim'in, son filmi Nokta'da, nicedir yürüdüğü arayış yolunda önemli bir yere ulaştığını görüyoruz. Yönetmen Tabutta Röveşata ile başlayan arayışında Filler ve Çimen ile alenileştirdiği gelenekselin –Çamur'daki tutmayan mayayı geçerse- derin sularında kulaç atmayı Cenneti Beklerken'de kendine has bir stilizasyon şablonuna oturtmuştu. Nokta'da ise epey mesafe aldığını gösteriyor herkese.

Üstelik başı sonu belli bir de öyküsü var filmin: Ahmet, arkadaşı Selim'e aileden kalma paha biçilmez Kur'an'ı satabilmesi için yardım etmeye karar verir ve onu mafyadan tanıdığı kişilerle tanıştırır. Ne var ki karanlık adamlar Selim'i kaçırmaz ve babası Veli Hoca'ya, oğlunun hayatı karşılığında 13. yüzyıldan kalma Kur'an'ı kendilerine vermeleri konusunda şantajla başlarlar. Her ne kadar Veli Hoca oğlunu kaçıran adamların isteklerini kabul etse de, bu oğlunun canını kurtarmasına yetmeyecektir. Mafya, Selim'i öldürmüştür.

Bunun üzerine Ahmet, işe karışan eşkiyaların hepsini öldürür. Ahmet, bir süre sonra Selim'in ailesini bulmaya ve onlara gerçeği söylemeye karar verir. Ne yazık ki Selim'in babası ölmüştür. Daha sonra amcası Hamdullah Hoca'yı bulur, ancak ona da gerçeği söylemeyi başaramaz. Onun yerine yaşlı adamın yardımcısı Mümin'e geçmişteki olayları anlatır. Mümin kendisine saldırınca

Ahmet kaçar. Veli Hoca'nın evine gider, Kur'an'ı kızına bırakır.

Aradan zaman geçer ve Ahmet yeniden Veli Hoca'nın evine gider. Orada Hamdullah Hoca ve Mümin'in eline düşer. Amca ile Mümin, Ahmet'i sorgulamaya ve Kur'an'ın eksik parçasının yerini öğrenmeye çalışırlar. Ahmet onlara Selim'in gömüldüğü yeri göstermeyi önerir. Bunun üzerine Hamdullah Hoca, çektiği acının yeterli olduğunu düşünür ve Ahmet'i affeder. Ahmet, Selim'in gömülü olduğu yeri gösterdikten sonra uzaklaşmaya çalışır; ancak yorgunluğu buna engel olacaktır.

Gerek çekim tekniği, gerek kadraj tercihleri ile gittikçe 'şahsına münhasır' bir noktaya taşıyor kendini Zaim. O kadar çok katmanlı bir anlam deryasının içine salıyor ki bizi, bir yandan işin adli boyutu ve öykünün ilerlemesiyle meşgulken zihnimiz, diğer yandan bol miktarda imgelem ve metaforlar ile filmdeki entelektüel derinliği alabildiğince diplere yolluyor ve alınan hazzı katlıyor.

O kadar ki filmi izledikten sonra, yanımdaki ahabım gülümseyerek, 'bir yönetmen ancak bu kadar ismiyle bütünleşebilecek bir film çekebilir' dedi. Görsel, biçimsel ve içerik olarak kendinden önceki filmleri de destekleyip, zaman zaman tamamlayıcı, hatta kapsayıcı boyutlara ulaşan Nokta, Derviş Zaim sinemasının peşine düştüğü anlam yolculuğunda zirveyi zorluyor. Film izledikten sonra bir TV kanalında yine gelenekselden yola çıkarak 'Gölge oyunu' metaforu üzerine çalıştığını, hatta bu konudaki senaryosunu tamamladığını söyleyen Zaim, sanırım bu kez gölgeler üzerine 'varlık-yokluk' muvazeneleri gibi daha derin ve tehlikeli sulara kulaç atacak.

Takip etmek lazım bu anlamlı yürüyüşü...

NOKTA

Yönetmen: Derviş Zaim

Oyuncular: Mehmet Ali Nuroğlu, Settar Tanrıöğen, Serhat Kılıç, Şener Kökkaya, Mustafa Uzunyılmaz

Tür: Drama

Süre: 85 dakika

Tiglon

VİZYON

IGOR: DÜNYANIN BÜTÜN GARİPLERİ BİRLEŞİN

Malaria, neşeli, giderek gelişen, güzelleşen bir yerdir. Ne var ki, iklim şartlarındaki değişimler yüzünden topraklar bereketsizleşmeye başlar. Çiftçilikle geçinen insanlar giderek fakirleşirler. Malaria'nın yeni lideri Kral Malbert, şehrin eski parlak günlerine yeniden kavuşabilmesi için şeytanları zengin iş adamlarına dönüştürecek hiç de iyi niyetli olmayan yeni bir ekonomi modeli önerir. Yeni doğan her çirkin ya da sakat canlı, efendilerin köleleri olacaklardır.

Igor adı verilen bu zavallılara sürekli deli ya da aptal muamelesi yapılacaktır. Hor görülmekten ve sürekli basmakalıp yargılara maruz kalmaktan muzdarip olan, ayrıca efendisi Dr. Glickenstein'dan fazlasıyla çekinen Igor'lardan biri, aslında son derece zekidir. Efendisinin asistanı olarak çalıştığı laboratuvarında, Dr. Glickenstein'dan habersiz olarak alaycı tavşan Scamper'ı hayata döndürmüştür. Bir defasında da Brian adlı birinden aldığı bir beyni Brain adlı bir robota nakletmeyi başarmıştır.

USTA: TUTKUDUR

AYAKLARIMIZI YERDEN KESEN

Vardır ya Anadolu'da öyle tipler; tamircidir ve yaptığı işin piridir. O kadar ki, tamir ettiği şeyin fabrikasından bile ileri gidecek derecede 'fena fil' olmuştur. Her tutku insanı Vizontele'deki 'Deli Emin' gibi olmaz elbette. Normal bir hayatı, gündelik işleri filan olanı da vardır. Hikâyemiz böyle bir şey. Uçak yapma tutkusunu hayatının merkezinde gören bir erkekle, kendisini kocasının hayatının merkezinde görmek isteyen bir kadının bitmeyen çekişmesini konu alan 'Usta'da, sanayi mahallesinin en iyi motor ustası Doğan, tutkusunun peşinden giderken, âşık olduğu kadın kadar çevresiyle ve yakın dostuyla da çatışıyor. Şahsen bendenize yer yer Arizona Dreams'i hatırlatan filmde Fadik Sevin Atasoy ve Yetkin Dikinciler başrolde. Reklam yönetmeni Bahadır Karataş'ın ilk filmi.

2009-05-11

Yazar: M. Nedim Hazar
